

Stel elkaar vragen

Ook als het over vaccineren gaat

We kunnen ons vaccineren tegen Covid19. Maar het is niet vanzelfsprekend dat iedereen zich wil laten vaccineren. Misschien omdat er informatie mist. Misschien zijn er twijfels of spelen overtuigingen een rol. Maar het is sowieso belangrijk dat je hierover met elkaar in gesprek gaat, zodat je van elkaar weet hoe je erin staat. Dus ga met elkaar het gesprek aan, zónder elkaar te willen overtuigen. Met elkaar praten zonder elkaar te willen overtuigen is best een uitdaging. Het vraagt moed en geduld. Deze leidraad helpt je op weg.

Het belangrijkste gereedschap van een goed gesprek: vragen

Een vraag is gereedschap, een middel om in de denkwereld van de ander te komen. Een vraag is een uitnodiging tot nadenken, uitleggen, aanscherpen, verdiepen, informatie verschaffen, onderzoek, verbinden. Dus stel elkaar vragen, luister en vraag weer door. Zo krijg je een onderzoekend gesprek. Een gesprek waarin je gesprekspartners niet bestookt met standpunten, maar een gesprek waarin je je in de ander wilt en kunt verplaatsen. Want luisteren leidt tot nieuwe inzichten, ook over jezelf.

Voordat je in gesprek gaat, of een gesprek gaat leiden, sta even stil bij:

A. Doel van het gesprek. Wat wil je bereiken? Wanneer is het gesprek wat jou betreft geslaagd? Denk hierbij bijvoorbeeld aan:

- Uitwisselen van gedachtes over dit onderwerp
- Creëren van nieuwsgierigheid en open houding
- Doorbreken van spanning rondom dit onderwerp
- Maken van afspraken

B. Welke rol wil jij in het gesprek hebben?

Denk hierbij aan:

- Facilitator/begeleider
- Leidinggevende die ook begrenst/kaders meegeeft
- Vraag je een gespreksleider?

C. Hoe ziet de inleiding van je gesprek eruit?

- Welke aanleiding deel je?
- Welke gespreksafspraken maak je?
Je kunt hierbij denken aan:
 - Vertrouwelijkheid
 - Gelijkwaardigheid
 - Elkaar uit laten praten
 - Open en nieuwsgierige houding
 - Stimuleren elkaar ook onderling vragen te stellen
 - Onderling verschillen van mening is okay

D. Zorg voor goede afronding van het gesprek:

- Laat alle deelnemers ter afronding benoemen hoe ze het gesprek ervaren hebben
- Haal op wat er goed ging en beter kan
- Bedank iedereen voor hun bijdrage

We geven je graag wat tips om een onderzoekend gesprek te voeren

Misschien helpen deze vragen je in het gesprek

- Hoe kijk jij aan tegen het corona vaccin?
- Wat kost het je en wat levert het je op als je je wel of niet laat vaccineren?
- Hoe is het voor jou om hierover te praten?
- Wat weet je al van de vaccinaties af?
- Wat heb je bijvoorbeeld al gelezen of op tv gezien?
- Denk je dat dit feiten of aannames zijn van mensen?
- Van wie heb je informatie gekregen over vaccineren en met wie praat je erover?
- Deel je hun mening?
- Hoe ga je als team met elkaar om als de ene zich wel laat vaccineren en de andere (nog) niet?
- Kijk je anders naar corona dan naar een andere besmettelijke ziekte waar je je voor vaccineert, zoals mazelen?
- Er zijn mensen die twijfelen over vaccineren. Heb jij dat ook? Zo ja, waar twijfel je aan?
- Wat heb je in dat geval nog nodig om een goed besluit te kunnen nemen?
- Vind jij dat je vaccineert voor jezelf, of (ook) voor anderen?
- Als het kabinet besluit om reclame te maken voor de vaccinatie, ben je daar dan gevoelig voor?
- Waar kijk je het meest naar uit als de meeste mensen straks gevaccineerd zijn en we weer meer of alles mogen?

Hoe voer je een onderzoekend gesprek?

Stel de vraag: "Hoe bedoel je dat precies?"

Nieuwsgierig zijn naar de gezichtspunten van anderen, belangstelling hebben, maakt je een 'onderzoeker'. Simpelweg omdat je op zoek gaat naar wat jou prikkelt.

Met elkaar meedenken in plaats van tegen elkaar in

Als je samen kwesties die je echt raken bespreekt en als je daarbij op zoek gaat naar oplossingen, dan ben je eigenlijk bezig met een onderzoek. De deelnemers denken met elkaar mee. Samen buigen ze zich over een vraag en proberen daar samen antwoord op te vinden. Dat kunnen praktische vragen zijn, zogenaamde hoe-vragen (hoe doen we dit of dat? hoe bereiken we dit of dat? hoe verbeteren we dit of dat?).

Het kunnen ook meer abstracte vragen zijn die over ons denken en handelen gaan. Een gesprek waarin je onderzoekt waarom jouw organisatie bepaalde procedures hanteert. Waarom handelen we in dit soort gevallen op deze wijze, wat voor denken ligt daaraan ten grondslag?

De vraag als leidraad

Een onderzoekende houding vraagt het een en ander van een gesprekspartner. Ten eerste dient hij of zij te beseffen dat je geen onderzoek kunt plegen zonder de vraag die moet worden beantwoord duidelijk te krijgen. Die vraag, of het nu een praktische of een meer abstracte is, helder formuleren is een gesprek op zich. Een gesprek waar de gesprekspartners bereid zijn zorgvuldig te luisteren naar elkaar en op die manier tot een eenduidige vraag te komen. Pas dan kan het werkelijke onderzoekende gesprek beginnen.

Elkaar bestoken met meningen levert niet veel op

Samen op zoek gaan naar een antwoord op een vraag lukt niet als het een botsing van meningen wordt. Dan heb je een discussie en een discussie wil je winnen. Vaak koste wat het kost. In een onderzoekend gesprek is dat overtuigen niet de bedoeling. Het is lastig om niet direct jouw mening te geven. Je wilt inbreng leveren, je punt maken. Daarom is het zo belangrijk dat iedereen die aan het gesprek deelneemt de ruimte krijgt om inbreng te leveren die ook echt gehoord wordt. Die inbreng mag worden bevraagd, maar met jouw belangstelling voor de achterliggende gedachten ervan.

Een goede gesprekspartner zijn is een vaardigheid en vraagt respect

Het verwerven van elke vaardigheid vraagt oefening. Daarom kan het helpen iemand te vragen om deze vier aandachtspunten te bewaken tijdens het gesprek. Of misschien moet je vooraf nog andere afspraken maken, bijvoorbeeld over geheimhouding. Denk ook even aan een rustige ruimte waarin je ongestoord kan praten. Zolang je iedereen met respect behandelt, mag je alles vragen.

Zo krijg je een open gesprek, waarin alles gezegd en gevraagd mag worden. Succes!